

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

20. října 2005*

Ve věci C-6/04,

jejímž předmětem je žaloba pro nesplnění povinnosti na základě článku 226 ES,
podaná dne 9. ledna 2004,

Komise Evropských společenství, zastoupená M. van Beekem a L. Flynnem, jako
zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

Spojenému království Velké Británie a Severního Irska, zastoupenému
C. Jackson, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s K. Smith, barrister,

žalovanému,

* Jednací jazyk: angličtina.

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení C. W. A. Timmermans, předseda senátu, R. Silva de Lapuerta, R. Schintgen, G. Arestis a J. Klučka (zpravodaj), soudci,

generální advokátka: J. Kokott,

vedoucí soudní kanceláře: H. von Holstein, náměstek vedoucího soudní kanceláře,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 26. května 2005,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 9. června 2005,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Svou žalobou se Komise Evropských společenství domáhá, aby Soudní dvůr určil, že Spojené království Velké Británie a Severního Irska tím, že nesprávně provedlo požadavky směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, s. 7; Zvl. vyd. 13/12, s. 125, dále jen „směrnice o stanovištích“), nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z této směrnice.

Právní rámec

Právní úprava Společenství

- 2 Cílem směrnice o stanovištích je podle jejího čl. 2 odst. 1 přispět k zajištění biologické rozmanitosti prostřednictvím ochrany přírodních stanovišť a volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin na evropském území členských států, na které se vztahuje Smlouva.
- 3 V souladu s čl. 3 odst. 1 téže směrnice členské státy vyhlásí v zájmu Společenství zvláštní oblasti ochrany (dále jen „ZOO“) za účelem zachování typů přírodních stanovišť a stanovišť druhů ve stavu příznivém z hlediska jejich ochrany nebo obnovení tohoto stavu. Tyto oblasti musí být součástí evropské ekologické sítě nazvané „Natura 2000“.
- 4 Článek 6 směrnice o stanovištích se týká opatření nezbytných k zajištění ochrany ZOO. Sledování stavu ochrany druhů a přírodních stanovišť v zájmu Společenství je upraveno článkem 11 této směrnice. Články 12 a 13 směrnice se týkají opatření k ochraně živočišných a rostlinných druhů. Článek 14 se týká odebrání jedinců druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Článek 15 zakazuje určité nevýběrové prostředky odchyty nebo usmrcování určitých druhů volně žijících živočichů. Pokud jde o článek 16 uvedené směrnice, definuje podmínky, za kterých se mohou členské státy odchýlit za vymezenými účely od určitých ustanovení této směrnice.

- 5 V souladu s čl. 23 odst. 1 směrnice o stanovištích musejí členské státy přijmout právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do dvou let od jejího oznámení a uvědomit o nich Komisi. Uvedená směrnice byla oznámena členským státům dne 10. června 1992.

Vnitrostátní právní úprava

- 6 Hlavními opatřeními k provedení směrnice o stanovištích ve Spojeném království jsou následující opatření relevantní v projednávané věci:

- nařízení z roku 1994 o ochraně přírodních stanovišť [Conservation (Natural Habitats, &c.) Regulations 1994, dále jen „nařízení z roku 1994“], které je použitelné v Anglii, Walesu a Skotsku;
- nařízení z roku 1995 o ochraně přírodních stanovišť v Severním Irsku [Conservation (Natural Habitats, &c) Regulations (Northern Ireland) 1995, dále jen „nařízení z roku 1995“], které je použitelné v Severním Irsku;
- vyhláška z roku 1991 o ochraně přírody (Nature Protection Ordinance 1991), ve znění nařízení z roku 1995 o ochraně přírody [Nature Protection Ordinance (Amendment) Regulations 1995, dále jen „vyhláška z roku 1991“], která je použitelná na území Gibraltaru;
- zákon z roku 1970 o ochraně tuleňů (Conservation of seals Act 1970, dále jen „zákon o tuleních“).

- 7 Článek 3 odst. 2 nařízení z roku 1994 stanoví, že Secretary of State, Minister of Agriculture, Fisheries and Food a orgány ochrany přírody vykonávají funkce, které jsou jim právní úpravou v oblasti ochrany přírody svěřeny tak, aby zajistily dodržování požadavků směrnice o stanovištích.
- 8 Článek 3 odst. 4 téhož nařízení stanoví, že aniž by bylo dotčeno ustanovení uvedené v předchozím bodě, všechny příslušné orgány přihlédnou při výkonu svých funkcí k požadavkům směrnice o stanovištích v rozsahu, v němž mohou být tyto požadavky dotčeny výkonem uvedených funkcí.

Postup před zahájením soudního řízení

- 9 Dne 6. listopadu 2000 zaslala Komise Spojenému království výzvu dopisem, v níž uplatňovala, že některá ustanovení směrnice o stanovištích nebyla do vnitrostátního právního řádu tohoto členského státu správně provedena.
- 10 Britské orgány odpověděly na tuto výzvu dopisem ze dne 27. února 2001. Připustily, že ve dvou bodech, které se týkají ropných a plynárenských činností v moři a rozšíření rozsahu působnosti směrnice o stanovištích mimo teritoriální vody, je uvedená výzva opodstatněná, ale zpochybnily většinu ostatních ve výzvě vznesených výtek.
- 11 Jelikož Komise nebyla přesvědčena vysvětleními poskytnutými Spojeným královstvím, vydala dne 18. července 2001 odůvodněné stanovisko, v němž zopakovala své výtky a vyzvala tento členský stát k přijetí opatření nezbytných k tomu, aby uvedenému stanovisku vyhověl ve lhůtě dvou měsíců od jeho oznámení.

- 12 Spojené království v odpověď na toto odůvodněné stanovisko oznámilo dopisem ze dne 27. listopadu 2001 Komisi svůj záměr změnit své právní předpisy za účelem zavedení větší právní jistoty a větší jasnosti ohledně několika bodů dotčených v odůvodněném stanovisku a zároveň obecně zachovat platná opatření dodržující ustanovení směrnice o stanovištích (dále jen „dopis ze dne 27. listopadu 2001“).
- 13 Konečně britské orgány informovaly prostřednictvím poštovní zásilky ze dne 2. prosince 2003 Komisi o stavu pokročilosti postupu přijímání změn vnitrostátní právní úpravy směřující k zajištění lepšího provedení směrnice o stanovištích.
- 14 Komise se za těchto okolností rozhodla podat projednávanou žalobu.

K žalobě

Ke způsobu provedení směrnice o stanovištích

Argumentace účastníků řízení

- 15 Komise vytýká Spojenému království, že řádně neprovedlo směrnicí o stanovištích do svého právního řádu. Zejména má za to, že tento členský stát nesprávně přijal obecné ustanovení za účelem vyplnění případných právních mezer zvláštních ustanovení, která směřují k zajištění takového provedení.

- 16 Spojené království tvrdí, že správně provedlo směrnici o stanovištích tím, že přijalo k zajištění jejího provedení právní úpravu, která obsahuje nejenom zvláštní požadavky, ale rovněž obecné povinnosti a správní postupy. Tyto obecné povinnosti je nutno číst ve spojení se zvláštními požadavky této právní úpravy, kterou doplňují, což zajišťuje náležité a účinné provedení uvedené směrnice.
- 17 Britské orgány se opírají zejména o čl. 3 odst. 2 a 4 nařízení z roku 1994, jejichž obdobnými ustanoveními pro Severní Irsko jsou čl. 3 odst. 2 a 4 nařízení z roku 1995 a pro Gibraltar článek 17 A vyhlášky z roku 1991. Tato ustanovení totiž ukládají ministrům, orgánům ochrany přírody, jakož i všem příslušným veřejným orgánům vykonávat jejich funkce způsobem zajišťujícím dodržování požadavků směrnice o stanovištích.
- 18 Komise má naopak za to, že obecná ustanovení, kterých se Spojené království dovolává, nejsou dostatečně přesná k tomu, aby zaručila provedení zvláštních povinností uložených uvedenou směrnicí do vnitrostátního právního řádu.
- 19 Jednotlivci se totiž pro určení rozsahu svých práv a povinností musí pokaždé odvolávat na směrnici o stanovištích, což nesplňuje požadavky právní jistoty ani podmínky specifčnosti, přesnosti a jasnosti, které jsou požadované ustálenou judikaturou Soudního dvora.
- 20 Komise dodává, že pokud by Soudní dvůr musel sledovat logiku uvažování Spojeného království, uvedená směrnice by mohla být pravděpodobně celá provedena takovým obecným ustanovením, což by bylo v rozporu s požadavkem specifčnosti nejednou připomínaným judikaturou týkající se provádění směrnice.

Závěry Soudního dvora

- 21 Úvodem je třeba připomenout, že podle čl. 249 třetího pododstavce ES je směrnice závazná pro každý stát, kterému je určena, pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, přičemž volba forem a prostředků provedení dotyčné směrnice do vnitrostátního právního řádu se ponechává vnitrostátním orgánům. Nicméně podle ustálené judikatury provedení směrnice do vnitrostátního práva nevyžaduje nutně formální a doslovné převzetí jejího obsahu do výslovného a zvláštního právního předpisu a k jejímu provedení může postačovat, v závislosti na jejím obsahu, všeobecný právní kontext, pokud tento účinně zajišťuje úplné uplatnění směrnice dostatečně jasným a přesným způsobem (viz zejména rozsudky ze dne 9. dubna 1987, Komise v. Itálie, 363/85, Recueil, s. 1733, bod 7; ze dne 30. května 1991, Komise v. Německo, C-361/88, Recueil, s. I-2567, bod 15, a ze dne 7. ledna 2004, Komise v. Španělsko, C-58/02, Recueil, s. I-621, bod 26).
- 22 V tomto ohledu je důležité určit v každém konkrétním případě povahu ustanovení stanoveného směrnicí, kterého se žaloba pro nesplnění povinnosti týká, za účelem posouzení rozsahu prováděcí povinnosti, která vyplývá pro členské státy (viz rozsudek ze dne 26. června 2003, Komise v. Francie, C-233/00, Recueil, s. I-6625, bod 77).
- 23 Nelze přitom přijmout argument Spojeného království, podle kterého by bylo nejvhodnějším způsobem provedení směrnice o stanovištích svěřit orgánům ochrany přírody zvláštní pravomoci a uložit jim obecnou povinnost vykonávat jejich funkce způsobem, který zajišťuje dodržování požadavků této směrnice.
- 24 Je totiž namístě připomenout zaprvé, že existence vnitrostátních pravidel může učinit provedení prostřednictvím zvláštních právních nebo správních opatření nadbytečným pouze za podmínky, že tato pravidla skutečně zaručují plné uplatnění směrnice vnitrostátními správními orgány.

- 25 Zadruhé je třeba poukázat na to, že ze čtvrtého a jedenáctého bodu odůvodnění uvedené směrnice vyplývá, že ohrožená stanoviště a druhy představují část přírodního dědictví Evropského společenství a že jejich ohrožení má často charakter překračující hranice státu, takže přijetí ochranných opatření připadá z důvodu společné odpovědnosti všem členským státům. V důsledku toho, jak generální advokátka uvedla v bodě 11 svého stanoviska, přesnost provedení nabývá zvláštní důležitosti v takovém případě, jakým je projednávaná věc, kde je správa společného dědictví svěřena pro jejich příslušné území členským státům [viz obdobně pro směrnici Rady ze dne 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků (79/409/ES) (Úř. věst. L 103, s. 1; Zvl. vyd. 15/01, s. 98), rozsudky ze dne 8. července 1987, Komise v. Itálie, 262/85, Recueil, s. 3073, bod 39, a ze dne 7. prosince 2000, Komise v. Francie, C-38/99, Recueil, s. I-10941, bod 53].
- 26 Z toho vyplývá, že v rámci směrnice o stanovištích, která stanoví komplexní a technická pravidla v oblasti práva životního prostředí, jsou členské státy zvláště povinny dbát na to, aby jejich právní předpisy určené k zajištění provedení této směrnice byly jasné a přesné, včetně pokud jde o takové základní povinnosti dohledu a kontroly, jako jsou ty uložené vnitrostátním orgánům článkem 11, čl. 12 odst. 4 a čl. 14 odst. 2 uvedené směrnice.
- 27 Z přezkumu právní úpravy dovolávané Spojeným královstvím přitom vyplývá, že tato právní úprava je charakterizovaná takovou mírou obecnosti, že nepředstavuje provedení ustanovení směrnice o stanovištích s přesností a jasností, které jsou vyžadovány za účelem úplného splnění požadavku právní jistoty (viz obdobně rozsudek ze dne 17. září 1987, Komise v. Nizozemsko, 291/84, Recueil, s. 3483, bod 15) a že ani nezakládá přesný právní rámec v dotyčné oblasti tak, aby zaručovala plné uplatnění této směrnice a umožňovala rovněž harmonizované a účinné provedení pravidel, která tato směrnice uvádí (viz obdobně rozsudek ze dne 10. března 2005, Komise v. Německo, C-531/03, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, bod 19).

- 28 Z toho vyplývá, že obecné povinnosti stanovené právní úpravou Spojeného království nemohou zajistit dostatečné provedení ustanovení směrnice o stanovištích uvedených v žalobě Komise, a nemohou tedy vyplnit případné mezery zvláštních ustanovení určených k zajištění takového provedení. V důsledku toho již není namístě přezkoumávat argumenty Spojeného království založené na obecných povinnostech obsažených v uvedené právní úpravě při analýze konkrétních žalobních důvodů uplatňovaných Komisí.

K žalobním důvodům vzneseným Komisí

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z neúplného provedení čl. 6 odst. 2 směrnice o stanovištích

- 29 Komise se s přihlédnutím k některým zpřesněním poskytnutým Spojeným královstvím vzdala ve své replice a na jednání žalobního důvodu vycházejícího z porušení čl. 6 odst. 2 směrnice o stanovištích, pokud jde o Anglii, Wales, Skotsko a Severní Irsko, a trvala na něm, pokud jde o Gibraltar.
- 30 Komise tvrdí, že Spojené království tím, že se omezilo na ochranu vyhlášených oblastí před jakoukoliv činností, která může způsobit vyrušování, aniž by rovněž dbalo na vyloučení znehodnocování vyplývajícího z nedbalosti nebo opomenutí, nezajistilo úplné provedení čl. 6 odst. 2 této směrnice v Gibraltar.
- 31 Vláda Spojeného království, aniž by skutečně zpochybňovala argumentaci Komise, má za to, že musí být vyloučeno pouze znehodnocování, které nemá přírodní povahu.

- 32 Krom toho uplatňuje, že vyhláška z roku 1991 zavedla úplný a přísný kontrolní režim. Tento režim řádně provádí směrnici o stanovištích, zejména pokud je čten ve spojení s obecným pravidlem stanoveným v článku 17 A téže vyhlášky.
- 33 V tomto ohledu je třeba zaprvé připomenout, že čl. 6 odst. 2 uvedené směrnice zavazuje členské státy vyloučit znehodnocování přírodních stanovišť a stanovišť druhů.
- 34 Jak uvedla generální advokátka v bodě 19 svého stanoviska, je zřejmé, že k provedení čl. 6 odst. 2 směrnice o stanovištích může být nutné přijmout jak opatření určená k předejití vnějších škod a vyrušování způsobených člověkem, tak i opatření směřující k zastavení přirozeného vývoje, který může způsobit zhoršení stavu ochrany druhů a přírodních stanovišť v ZOO.
- 35 Je důležité zadruhé konstatovat, že v době uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku nebyla ustanovení čl. 6 odst. 2 směrnice o stanovištích formálně převzata do právní úpravy použitelné v Gibraltaru. Článek 17 G vyhlášky z roku 1991, který umožňuje příslušným orgánům uzavřít s vlastníky nebo držiteli oblasti dohody o jejím udržování se totiž zdá být jediným ustanovením použitelným v Gibraltaru za účelem vyloučení případného znehodnocování.
- 36 Přitom je třeba shledat, že toto ustanovení uděluje uvedeným orgánům pouze právně nevynutitelné oprávnění a nemůže vyloučit znehodnocování v rozporu s požadavky čl. 6 odst. 2 směrnice o stanovištích.

- 37 Pokud tedy vnitrostátní právo neobsahuje žádné výslovné ustanovení, které by zavazovalo příslušné orgány vyloučit znehodnocování přírodních stanovišť a stanovišť druhů, obsahuje prvek právní nejistoty, pokud jde o povinnosti, jež mají tyto orgány plnit.
- 38 Z výše uvedeného vyplývá, že v každém případě ustanovení čl. 6 odst. 2 směrnice o stanovištích nejsou v Gibraltaru jasně, přesně a úplně provedena.
- 39 Za těchto podmínek musí být žalobní důvod vycházející z neúplného provedení čl. 6 odst. 2 uvedené směrnice, pokud jde o Gibraltar, považován za opodstatněný.

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z neúplného provedení čl. 6 odst. 3 a 4 směrnice o stanovištích

- 40 Komise tvrdí, že právní úprava platná ve Spojeném království nesprávně provádí tato ustanovení ve třech zvláštních oblastech, a to v oblasti plánů a projektů odebírání vody, územních plánů a, pokud jde o Gibraltar, kontroly stávajících stavebních povolení.

— K plánům a projektům odebírání vody

- 41 Podle Komise žádné vnitrostátní právní ustanovení nestanoví, že povolení k odebírání vody, vydaná na základě kapitoly II oddílu II zákona z roku 1991

o vodních zdrojích (Water Resources Act 1991) musejí splňovat povinnost uloženou čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích přihlédnout k významným dopadům, jež může mít odebírání vody na lokality, které jsou součástí ZOO. Taková ustanovení rovněž chybí v Severním Irsku a Gibraltar. Odebírání vody, které může podstatně ovlivnit ZOO, není tedy ani zcela pokryto, ani správně upraveno prováděcími opatřeními platnými ve Spojeném království.

- 42 Komise dodává, že Spojené království ve svém dopise ze dne 27. ledna 2001 uvedlo, že příslušná ustanovení nařízení z roku 1994 budou pozměněna za účelem ujasnění právní úpravy týkající se činností odebírání vody.
- 43 Spojené království naopak uplatňuje, že zavedlo spolu s obecnými ustanoveními systém, který umožňuje předem určit pro každou lokalitu potenciálně škodlivé činnosti.
- 44 V tomto ohledu je namístě připomenout, že podle čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích, jakýkoli plán nebo projekt, který s určitou lokalitou přímo nesouvisí nebo není pro péči o ni nezbytný, avšak bude mít pravděpodobně na tuto lokalitu významný vliv, a to buď samostatně, nebo v kombinaci s jinými plány nebo projekty, podléhá odpovídajícímu posouzení svých dopadů na dotýcnou lokalitu z hlediska cílů její ochrany.
- 45 V projednávaném případě přitom není zpochybňováno, že v době uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku žádné ustanovení práva výslovně nestanovilo, že plány a projekty odebírání vody musejí podléhat takovému posouzení.

- 46 Krom toho je třeba konstatovat, že se nezdá, že by systém zavedený právní úpravou Spojeného království tím, že stanoví, že všechny plány a projekty odebírání vody, jež spadají pod podmínky stanovené v čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích, jsou předem považovány za potenciálně škodlivé pro dotyčnou lokalitu, zaručoval dodržování požadavků této směrnice.
- 47 Jak totiž poukázala generální advokátka v bodě 33 svého stanoviska, pokud se může takové předběžné posouzení potenciálních rizik opírat o konkrétní skutečnosti, pokud jde o lokalitu, není tomu tak v případech, pokud jde o samotné projekty, v rozporu s tím, co požaduje čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích, na základě kterého je třeba provést příslušné posouzení dopadů projektu na dotčenou lokalitu. V důsledku toho skutečnost omezit se na definování potenciálně škodlivých činností pro každou dotyčnou lokalitu s sebou nese riziko, že některé projekty, které mohou tuto lokalitu poškodit z důvodu svých zvláštních charakteristik, nebudou pokryty.
- 48 Nelze rovněž přijmout argument Spojeného království, podle kterého, pokud jde o Skotsko, zákon z roku 2003 o životním prostředí a vodohospodářských službách (Water Environment and Water Services Act 2003) zavedl v souvislosti s provedením směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, s. 1; Zvl. vyd. 15/05, s. 275) strukturu nového úplného systému odebírání vody, který zavádí kontroly odpovídající kontrolám stanoveným v čl. 6 odst. 2 a 3 směrnice o stanovištích.
- 49 Podle ustálené judikatury se totiž existence nesplnění povinnosti posuzuje vzhledem ke stavu, v němž se členský stát nacházel v době, kdy uplynula lhůta stanovená v odůvodněném stanovisku, a že změny, ke kterým došlo následovně, nemohou být Soudním dvorem brány v úvahu (viz zejména rozsudky ze dne 30. ledna 2002, Komise v. Řecko, C-103/00, Recueil, s. I-1147, bod 23, a ze dne 30. května 2002, Komise v. Itálie, C-323/01, Recueil, s. I-4711, bod 8).

- 50 S přihlédnutím k výše uvedenému je namístě určit, že Spojené království nesprávně provedlo čl. 6 odst. 3 a 4 směrnice o stanovištích, pokud jde o plány a projekty odebírání vody.

— K územním plánům

- 51 Komise má za to, že právní úprava platná ve Spojeném království neukládá jasně povinnost předkládat územní plány k příslušnému posouzení jejich dopadů na ZOO v souladu s čl. 6 odst. 3 a 4 směrnice o stanovištích.

- 52 Přestože územní plány nepovolují samy o sobě projekty rozvoje a přestože tyto projekty musejí podléhat povolení vydanému podle obvyklého postupu, ovlivňují podle Komise významně rozhodnutí v dané oblasti. Komise se tedy domnívá, že takové plány musejí rovněž podléhat příslušnému posouzení svých dopadů na dotýcnou lokalitu.

- 53 Spojené království připouští, že územní plány lze považovat za plány a projekty ve smyslu čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích, ale zpochybňuje, že mohou mít významný dopad na lokality chráněné podle této směrnice. Tvrdí, že uvedené plány neumožňují samy o sobě provést určitý program, a že v důsledku by pouze následné povolení mohlo poškodit takové lokality. Podle tohoto členského státu tedy postačuje podřídit pouze toto povolení postupu, kterým se řídí plány a projekty.

- 54 V tomto ohledu je třeba připomenout, že Soudní dvůr již rozhodl, že čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích podřizuje požadavek příslušného posouzení dopadů plánu nebo projektu podmínce, že existuje pravděpodobnost nebo riziko, že podstatným způsobem ovlivní dotyčnou lokalitu. S přihlédnutím zejména k zásadě omezitelnosti existuje takové riziko, pokud nelze vyloučit na základě objektivních skutečností, že uvedený plán nebo projekt podstatným způsobem dotyčnou lokalitu ovlivní (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 7. září 2004, Waddenvereniging a Vogelbeschermingsvereniging, C-127/02, Recueil, s. I-7405, body 43 a 44).
- 55 Jak to přitom právem uvedla Komise, článek 54 A zákona z roku 1990 o územním plánování (Town and Country Planning Act 1990), který stanoví, že žádosti o stavební povolení musejí být přezkoumány ve světle příslušných územních plánů, nutně implikuje to, že tyto plány mohou významně ovlivnit rozhodnutí přijatá v dané oblasti, a v důsledku toho dotyčné lokality.
- 56 Z výše uvedeného tedy vyplývá, že jelikož územní plány nepodléhaly příslušnému posouzení svých dopadů na ZOO, nebyl čl. 6 odst. 3 a 4 směrnice o stanovištích dostatečně jasně a přesně proveden do právního řádu Spojeného království, a tudíž žaloba podaná Komisí musí být pokládána v tomto bodě za opodstatněnou.

— Ke kontrole existujících stavebních povolení v Gibraltaru

- 57 Komise tvrdí, že pokud jde o Gibraltar, příslušné orgány nesplňují požadavky čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích v tom smyslu, že nemají povinnost kontrolovat, zda existující stavební povolení mají vliv na lokality chráněné podle této směrnice.

- 58 V tomto ohledu je třeba poukázat na to, že, jak generální advokátka správně připomíná v bodě 55 svého stanoviska, je-li pravda, že taková povinnost následné kontroly může být založena na čl. 6 odst. 2 směrnice o stanovištích, je nicméně rovněž pravdou, že odstavec 3 tohoto článku neobsahuje žádné ustanovení zavazující členské státy takovou kontrolu provádět.
- 59 Naopak ze samotného znění tohoto posledně uvedeného ustanovení vyplývá, že stanovený postup musí být uskutečněn před tím, než členské státy udělí svůj souhlas k uskutečňování plánů nebo projektů, které mohou ovlivnit dotýčnou lokalitu.
- 60 Z toho vyplývá, že tuto část žalobního důvodu vycházející z neúplného provedení čl. 6 odst. 3 a 4 směrnice o stanovištích nelze přijmout.

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z neprovedení článku 11 a čl. 14 odst. 2 směrnice o stanovištích

- 61 Komise vytýká Spojenému království, že neprovedlo do svého vnitrostátního práva povinnosti dohledu uvedené v těchto ustanoveních. Tvrdí, že do té doby, dokud nebudou uvedené povinnosti jasně uloženy příslušným orgánům, Komise není schopna určit, zda je vyžadovaný dohled skutečně zajištěn.
- 62 Komise se na podporu tohoto žalobního důvodu dovolává dopisu ze dne 27. listopadu 2001, v němž Spojené království upřesnilo jednak, že povinnost dohledu byla uložena příslušným orgánům implicitně, a jednak, že nařízení z roku 1994, nařízení z roku 1995 a vyhláška z roku 1991 byly změněny za účelem posílení právní jistoty díky přesnějším ustanovením, než jsou ustanovení této právní úpravy.

- 63 Podle Spojeného království článek 11 a čl. 14 odst. 2 směrnice o stanovištích pouze stanoví, že členské státy musí zajistit dohled, aniž by ukládaly přesný požadavek ohledně způsobu, jakým má být uskutečněn, ani ohledně způsobu, jakým vnitrostátní právní předpisy mají taký dohled provádět. Krom toho uplatňuje, že seznam činností dohledu uskutečňovaných na základě jeho vnitrostátních právních předpisů prokazuje, že ve Spojeném království je zajištěn účinný dohled v souladu s článkem 11 a čl. 14 odst. 2 uvedené směrnice.
- 64 Komise odpovídá, že nikdy netvrdila, že ve Spojeném království nebyl nikdy prováděn dohled nad stavem ochrany druhů a přírodních stanovišť. Tvrdí naopak, že povinnost dohledu není v tomto členském státě jasně uplatňována ani jasně uložena jeho zvláštnímu orgánu.
- 65 V tomto ohledu je třeba zaprvé připomenout, jak již bylo řečeno v bodě 26 tohoto rozsudku, že povinnost dohledu je zásadní pro užitečný účinek směrnice o stanovištích a že musí být podrobně, jasně a přesně provedena.
- 66 Je přitom nutno shledat, že v době uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku neukládalo žádné ustanovení vnitrostátního práva vnitrostátním orgánům povinnost dohledu nad druhy a přírodními stanovišti.
- 67 Zadruhé argument Spojeného království, podle kterého seznam vykonávaných činností dohledu dokazuje, že je zajištěn účinný dohled, nelze přijmout. Jak již totiž Soudní dvůr rozhodl, soulad praxe, za předpokladu, že je zavedena, s požadavky na ochranu směrnice nemůže zakládat důvod neprovedení této směrnice do vnitrostátního právního řádu dotyčného členského státu (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek ze dne 30. května 1991, Komise v. Německo, bod 24).

- 68 Jelikož je tedy nesporné, že vnitrostátní právo Spojeného království neobsahuje žádnou povinnost stanovenou právními předpisy ukládající vnitrostátním orgánům sledovat ochranu druhů a přírodních stanovišť, obsahuje takové vnitrostátní právo právní nejistotu. Není tudíž zaručeno, že je uskutečňován systematický a neustálý dohled nad uvedeným stavem ochrany.
- 69 Z toho vyplývá, že článek 11 a čl. 14 odst. 2 směrnice nebyly ve Spojeném království úplně, jasně a přesně provedeny.
- 70 V důsledku toho je namístě považovat žalobní důvod vycházející z neprovedení článku 11 a čl. 14 odst. 2 směrnice za opodstatněný.

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z nesprávného provedení čl. 12 odst. 1 písm. d) směrnice o stanovištích

- 71 Komise tvrdí, že Spojené království nesprávně provedlo povinnost přijmout opatření nezbytná k zavedení systému přísné ochrany určitých živočišných druhů tím, že zakázalo poškozování nebo ničení míst rozmnožování nebo míst odpočinku. Vnitrostátní právní úprava použila sloveso „poškozovat“ („to damage“) namísto pojmu „deterioration“ použitého v čl. 12 odst. 1 písm. d) anglického znění směrnice o stanovištích.
- 72 Komise přitom zaprvé uplatňuje, že použití slovesa „to damage“ znamená, že účinky znehodnocování vyplývající z nedbalosti nebo nečinnosti příslušných orgánů nejsou pokryty. Komise se však ve své replice vrátila k tomuto argumentu, uznávajíc, že uvedené ustanovení nevyžaduje, aby dotyčná místa rozmnožování a místa

odpočinku druhů byla chráněna před znehodnocováním způsobeným nedbalostí nebo nečinností uvedených orgánů. Za těchto podmínek již není namístě se k tomuto bodu vyjadřovat.

- 73 Zadruhé Komise tvrdí, že prováděcí opatření tím, že se omezují na klasifikaci jednání, jež mají za následek poškození nebo znehodnocování míst rozmnožování nebo míst odpočinku dotčených druhů, jako soudně trestné činy, aniž by bylo zakázáno jejich znehodnocování, zavádí podmínku spojenou s úmyslnou povahou jednání, které vedlo ke vzniku škody, neuvedenou v čl. 12 odst. 1 písm. d) této směrnice.
- 74 Spojené království nezpochybňuje, že čl. 12 odst. 1 písm. d) směrnice o stanovištích požaduje zákaz činností, které vedou ke znehodnocování nebo ničení dotčených lokalit. Napadá naopak výklad vnitrostátní právní úpravy učiněný Komisí, podle kterého se provedení této směrnice ve Velké Británii omezuje na záměrné nebo úmyslné jednání.
- 75 V tomto ohledu z ustálené judikatury vyplývá, že v rámci řízení o nesplnění povinnosti zahájeného na základě článku 226 ES je věcí Komise, aby prokázala existenci tvrzeného nesplnění povinnosti státem, aniž by se mohla opírat o jakoukoliv domněnku (viz především rozsudky ze dne 25. května 1982, Komise v. Nizozemsko, 96/81, Recueil, s. 1791, bod 6, a rozsudek ze dne 29. dubna 2004, Komise v. Rakousko, C-194/01, Recueil, s. I-4579, bod 34).
- 76 Tudíž, jelikož Spojené království uplatňuje, že jeho platné vnitrostátní právo je v souladu s čl. 12 odst. 1 písm. d) směrnice o stanovištích, je věcí Komise za účelem prokázání nedostatku úplného provedení tohoto ustanovení předložit Soudnímu dvoru důkazy nezbytné k ověření existence takového nesplnění povinnosti Soudním dvorem.

- 77 Ze spisu přitom nevyplývá, že by Komise předložila důkazy, které by mohly prokázat, že provedení uvedeného ustanovení je omezeno na záměrné nebo úmyslné jednání. Naopak se zdá, že skutková podstata soudně trestného činu stanoveného vnitrostátním právem Spojeného království, která postihuje jednání sestávající z poškozování nebo ničení lokality, nikterak nevyžaduje, aby poškozování nebo ničení bylo záměrné nebo úmyslné.
- 78 Za těchto podmínek, jelikož Komise neprokázala, že Spojené království, s výjimkou Gibraltaru, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z čl. 12 odst. 1 písm. d) směrnice o stanovištích, nelze tuto část žalobního důvodu přijmout.
- 79 Pokud jde o Gibraltar, postačuje konstatovat, že Spojené království uznává, že tím, že zakázalo pouze úmyslné znehodnocování nebo ničení míst pro rozmnožování nebo míst odpočinku dotyčných druhů, právní předpisy použitelné v Gibraltaru nesplňují požadavky uvedeného čl. 12 odst. 1 písm. d). Tato část žalobního důvodu musí být tudíž považována za opodstatněnou.
- 80 Zatřetí Komise poukazuje na to, že právní úprava Spojeného království ve svém současném znění chrání místa rozmnožování a místa odpočinku pouze proti činnostem, které mají na tato místa přímý dopad, aniž by přihlížela k nepřímým zásahům v souladu s požadavky čl. 12 odst. 1 písm. d) směrnice o stanovištích.
- 81 Tento argument nelze přijmout. Komise totiž nepředložila žádný důkaz, který by prokazoval v tomto bodě nesplnění povinnosti Spojeného království.

82 Z výše uvedeného vyplývá, že žalobní důvod vycházející z nesprávného provedení čl. 12 odst. 1 písm. d) směrnice o stanovištích musí být částečně přijat.

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z neúplného provedení čl. 12 odst. 2 a čl. 13 odst. 1 směrnice o stanovištích

83 Komise má za to, že vnitrostátní opatření směřující k provedení zákazu držení a chovu, dopravy a prodeje nebo výměny jedinců živočišných a rostlinných druhů nesplňují časové omezení stanovené těmito články.

84 V tomto ohledu postačuje konstatovat, že Spojené království uznalo během písemné části řízení a jednání, že výjimky platné v jeho vnitrostátním právu jsou širší než výjimky stanovené směrnicí o stanovištích, a že v důsledku toho nebyla dotčená ustanovení v tomto členském státě správně provedena.

85 Žalobní důvod vycházející z neúplného provedení čl. 12 odst. 2 a čl. 13 odst. 1 uvedené směrnice musí být proto považován za opodstatněný.

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z nesprávného provedení čl. 12 odst. 4 směrnice o stanovištích

86 Komise se domnívá, že prováděcí opatření přijatá Spojeným královstvím neobsahují žádné ustanovení vyžadující zavedení takového systému kontroly, jako je systém

upravený v uvedeném čl. 12 odst. 4, pokud jde o nahodilý odchyt a usmrcování určitých druhů živočichů. Pro nedostatek přesnějších informací není Komise schopna určit, zda je tato kontrola skutečně zajištěna.

- 87 V tomto ohledu postačuje konstatovat, že Spojené království jednak uznalo, že vnitrostátní právní úprava neobsahuje žádné ustanovení směřující k zavedení takového systému kontroly, a jednak ve svém dopise ze dne 27. listopadu 2001 připustilo, že tato právní úprava musí být pozměněna, aby bylo dosaženo toho, že taková kontrola bude výslovně zavedena.
- 88 V každém případě nic nenasvědčuje tomu, že bylo takové opatření přijato ve lhůtě stanovené v odůvodněném stanovisku.
- 89 Žalobní důvod vycházející z nesprávného provedení čl. 12 odst. 4 směrnice o stanovištích musí být tudíž považován za opodstatněný.

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z nesprávného provedení článku 15 směrnice o stanovištích

- 90 Komise vytýká Spojenému království, že nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 15 směrnice o stanovištích. Zaprvé tomuto členskému státu vytýká, že zakázal pouze metody výslovně vyjmenované v příloze VI písm. a) a b) této směrnice, aniž by zavedl obecný zákaz používat nevýběrové prostředky. Zadruhé má Komise za to, že se články 1 a 10 zákona o tuleních omezují na zákaz používání dvou způsobů usmrcování tuleňů s tím, že jsou zavedeny výjimky ve formě povolení vydaného Secretary of State, které, zdá se, jdou nad rozsah výjimek povolených uvedenou směrnicí.

— Neexistence obecného zákazu všech nevýběrových prostředků

- 91 Komise tvrdí, že právní úprava Spojeného království neobsahuje žádný obecný zákaz používání veškerých nevýběrových prostředků, které mohou způsobit vymizení populací dotyčných druhů v místním měřítku nebo vážné narušení populací dotyčných druhů volně žijících živočichů. Tato vnitrostátní právní úprava tedy neumožňuje zabránit tomu, aby se objevily dosud neznámé nevýběrové metody pro odchyt a usmrcování.
- 92 Spojené království tvrdí, že článek 15 směrnice byl proveden článkem 41 nařízení z roku 1994, čl. 36 odst. 2 nařízení z roku 1995 a čl. 17 V odst. 2 vyhlášky z roku 1991. Uplatňuje, že tyto články obsahují seznamy veškerých nevýběrových prostředků pro odchyt a usmrcování a chráněných druhů v současné době evidovaných v tomto členském státě a že tyto seznamy podléhají soustavnému přezkumu za účelem jejich aktualizace, je-li to nutné.
- 93 V tomto ohledu je namístě připomenout, že podle článku 15 směrnice o stanovištích členské státy zakáží, pokud jde o odchyt nebo usmrcování druhů volně žijících živočichů uvedených v příloze V písm. a) této směrnice a v případech, kdy jsou v souladu s článkem 16 této směrnice uplatněny odchylky při odebrání, odchytu nebo usmrcování druhů uvedených v příloze IV a) téže směrnice, použití veškerých nevýběrových prostředků schopných způsobit vymizení populací těchto druhů v místním měřítku nebo vážné narušení populací těchto druhů.
- 94 Ze znění téhož ustanovení vyplývá, že stanoví obecnou povinnost směřující k zákazu používání veškerých nevýběrových prostředků pro odchyt nebo usmrcování druhů dotyčných volně žijících živočichů.
- 95 V projednávaném případě přitom není zpochybňováno, že v době uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku nestanovilo vnitrostátní právo takový obecný zákaz.

- 96 Krom toho je třeba podotknout, jak to generální advokátka učinila v bodě 89 svého stanoviska, že možnost aktualizovat seznam zakázaných metod je méně účinný než obecný zákaz. Opoždění s aktualizací uvedených seznamů by totiž nutně vedlo k mezerám v ochraně, kterým má právě zabránit obecný zákaz stanovený v článku 15 směrnice o stanovištích. Tento výklad je o to víc opodstatněný, jelikož vnitrostátní právo neobsahuje žádnou povinnost stanovenou právními předpisy přezkoumávat uvedené seznamy.
- 97 Za těchto podmínek není nikterak zaručeno, že veškeré nevýběrové prostředky schopné způsobit vymizení nebo vážné narušení populací chráněných druhů jsou ve Spojeném království zakázány.
- 98 Je tedy namístě mít za to, že tento členský stát neprovedl správně článek 15 směrnice o stanovištích, pokud jde o zákaz veškerých nevýběrových prostředků pro odchyt nebo usmrcování dotýčných druhů volně žijících živočichů.

— K zákonu o tuleních

- 99 Úvodem je třeba upřesnit, že Komise ve své replice vzala zpět žalobní důvod týkající se zákona o tuleních, opírajíc se o okolnost, že se Spojené království ve své žalobní odpovědi zavázalo přijmout pozměňující právní předpisy k tomuto bodu. Spojené království však ve své duplice považovalo za nutné uvědomit Komisi, že vyčká výsledku probíhajícího řízení pro zavedení těchto změn. Komise si za těchto podmínek přála na jednání zachovat tento žalobní důvod, což Spojené království nenapadlo.

- 100 Komise uplatňuje, že zákon o tuleních tím, že zakázal pouze dvě metody usmrcování tuleňů a umožnil vydávání povolení za podmínek překračujících výjimky stanovené směrnicí o stanovištích, nesplňuje článek 15 této směrnice.
- 101 Podle Spojeného království je takový výklad zákona o tuleních nesprávný. Tvrdí, že tento zákon pouze doplňuje článek 41 nařízení z roku 1994, který provádí článek 15 uvedené směrnice, a že tedy poskytuje pouze doplňující ochranu pro jednotlivé druhy tuleňů.
- 102 V tomto ohledu je třeba nejprve připomenout, že, jak bylo rozhodnuto v bodě 98 tohoto rozsudku, článek 41 nařízení z roku 1994 nepředstavuje přesné provedení článku 15 směrnice o stanovištích. Argument Spojeného království, podle kterého zákon o tuleních doplňuje článek 41 nařízení z roku 1994, nelze tudíž přijmout.
- 103 Zadruhé, i kdyby zákon o tuleních doplňoval nařízení z roku 1994, tento zákon by mohl být vykládat v tom smyslu, že jsou zakázány pouze dvě metody výslovně zmíněné uvedeným zákonem.
- 104 Zákon o tuleních obsahuje za těchto okolností prvek právní nejistoty, pokud jde o metody usmrcování tuleňů, jež jsou ve Spojeném království zakázány, a nemůže tedy zajistit správné provedení článku 15 směrnice o stanovištích.
- 105 Z výše uvedeného vyplývá, že žalobní důvod týkající se nesprávného provedení článku 15 směrnice musí být přijat.

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z nesprávného provedení článku 16 směrnice o stanovištích

106 Zaprvé má Komise za to, že veškerá vnitrostátní ustanovení práva, která zavádějí výjimky z článků 12 až 15 písm. a) a b) směrnice o stanovištích, které jsou uvedené zejména v článku 40 nařízení z roku 1995, článku 35 nařízení z roku 1995 a článku 17 U vyhlášky z roku 1991, nesplňují dvě podmínky stanovené v článku 16 uvedené směrnice. Připomíná, že podle tohoto ustanovení lze udělit výjimku pouze za podmínky, že neexistuje jiné uspokojivé řešení a že tato výjimka nepoškozuje zachování, ve stavu z hlediska jejich ochrany příznivém, populací dotyčných druhů v jejich přirozeném areálu.

107 V tomto ohledu postačuje konstatovat, že jednak Spojené království uznalo, že jakákoliv výjimka udělená na základě uvedeného článku 16 musí povinně splňovat obě výše uvedené podmínky, a jednak, přestože tento členský stát připustil, že tyto podmínky nejsou převzaty ve vnitrostátní právní úpravě nedošlo k žádné právní změně směřující k napravení nesplnění této povinnosti ve lhůtě stanovené v odůvodněném stanovisku.

108 Tato část žalobního důvodu musí být tedy přijata.

109 Zadruhé Komise má za to, že zvláštní výjimky uvedené v čl. 40 odst. 3 písm. c) a čl. 43 odst. 4 nařízení z roku 1994, jakož i v ekvivalentních ustanoveních nařízení z roku 1995 a vyhlášky z roku 1991 přesahují rozsah působnosti článku 16 směrnice o stanovištích. V tomto ohledu uplatňuje, že zákazy vyhlášené za účelem provedení čl. 12, 13 a 16 této směrnice lze použít pouze, pokud dotčené jednání vyplývá z legální činnosti.

- 110 Podle Spojeného království, vzhledem k tomu, že provedlo požadavky článků 12 a 13 směrnice o stanovištích tím, že jejich porušení kvalifikovalo jako soudně trestný čin, je nutné vyloučit použití takového soudně trestného činu v případě, kdy osoby jednaly bez úmyslu soudně trestný čin spáchat.
- 111 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že článek 16 směrnice o stanovištích definuje přesně podmínky, za kterých se mohou členské státy odchýlit od článků 12 až 15 písm. a) a b) této směrnice, takže tento článek 16 musí být vykládán restriktivně.
- 112 Krom toho, jak generální advokátka poukázala v bodě 113 svého stanoviska, články 12, 13 a 16 směrnice o stanovištích představují jednotný soubor norem směřujících k zajištění ochrany populací dotyčných druhů, takže jakákoliv výjimka, která by byla neslučitelná s touto směrnicí, by porušovala jak zákazy uvedené v člancích 12 nebo 13 této směrnice, tak pravidlo, podle kterého mohou být výjimky uděleny v souladu s článkem 16 téže směrnice.
- 113 Je třeba přitom konstatovat, že výjimka dotčená v projednávaném případě povoluje jednání, která vedou k usmrcování chráněných druhů, znehodnocování nebo zničení jejich míst rozmnožování a odpočinku, pokud jsou tato jednání jako taková legální. Taková výjimka založená na legalitě jednání je tudíž v rozporu jak s duchem a účelem směrnice o stanovištích, tak se zněním článku 16 této směrnice.
- 114 S přihlédnutím k výše uvedenému je třeba pokládat žalobu v tomto bodě za opodstatněnou.

K neexistenci použití směrnice o stanovištích mimo teritoriální vody Spojeného království

- 115 Komise vytýká Spojenému království, že omezilo použití ustanovení, jež zajišťují provedení směrnice o stanovištích do vnitrostátního právního řádu, pouze na vnitrostátní území a teritoriální vody tohoto státu. Tvrdí, že členské státy musí ve své výlučné ekonomické zóně zachovat soulad s právem Společenství v oblastech, kde vykonávají svá suverénní práva a že tato směrnice se tedy použije mimo teritoriální vody. Komise konkrétně vytýká Spojenému království, že nesplnilo svou povinnost ve své výlučné ekonomické zóně vyhlásit ZOO podle článku 4 uvedené směrnice ani povinnost zajistit ochranu druhů stanovenou v článku 12 této směrnice.
- 116 Spojené království uplatňuje, aniž by zpochybňovalo opodstatněnost tohoto žalobního důvodu, jednak, že přijalo v roce 2001 příslušnou právní úpravu pokud jde o ropný průmysl, a sice nařízení z roku 2001 o ropných činnostech v moři [Offshore Petroleum Activities (Conservation of Habitats) Regulations 2001], a jednak, že připravilo příslušné právní předpisy, kterými se rozšiřuje rozsah působnosti požadavků směrnice o stanovištích na oblast moře nacházející se mimo jeho teritoriální vody.
- 117 V tomto ohledu, jak právem poukázala generální advokátka v bodech 131 a 132 svého stanoviska, účastníci řízení nezpochybňují, že Spojené království vykonává suverénní práva ve své výlučné ekonomické zóně a na kontinentálním šelfu ani že směrnice o stanovištích je v tomto rozsahu uplatnitelná mimo teritoriální vody členských států. Z toho vyplývá, že směrnice musí být provedena v uvedené výlučné ekonomické zóně.

- 118 Krom toho je nesporné, že právní úprava, kterou Spojené království uvádí v dopise ze dne 27. listopadu 2001, která rozšiřuje rozsah působnosti opatření zamýšlených k provedení požadavků směrnice o stanovištích mimo teritoriální vody tohoto členského státu, nebyla přijata v době uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku.
- 119 V důsledku toho je v době uplynutí uvedené lhůty jedinou platnou vnitrostátní právní úpravou nařízení z roku 2001 o ropných činnostech v moři. Je přitom nutno konstatovat, že toto nařízení se týká pouze ropného průmyslu, a nemůže tedy samo o sobě zajistit provedení směrnice o stanovištích mimo teritoriální vody Spojeného království.
- 120 Za těchto podmínek musí být žaloba Komise považována v tomto bodě za opodstatněnou.
- 121 S ohledem na veškeré výše uvedené úvahy je třeba určit, že Spojené království tím, že nepřijalo ve stanovené lhůtě všechna opatření nezbytná k zajištění úplného a správného provedení požadavků směrnice o stanovištích, a zejména požadavků:

— čl. 6 odst. 2, pokud jde o Gibraltar,

— čl. 6 odst. 3 a 4, pokud jde o plány a projekty odebírání vody a územní plány,

— článku 11,

- čl. 12 odst. 1 písm. d), pokud jde o Gibraltar,
- čl. 12 odst. 2,
- čl. 12 odst. 4,
- čl. 13 odst. 1,
- čl. 14 odst. 2,
- článku 15,
- článku 16,
- celé směrnice o stanovištích mimo jeho teritoriální vody,

nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z uvedené směrnice.

K nákladům řízení

- ¹²² Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalobce neměl ve věci úspěch je namístež posledně uvedenému uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

1) **Spojené království Velké Británie a Severního Irska tím, že nepřijalo ve stanovené lhůtě všechna opatření nezbytná k zajištění úplného a správného provedení požadavků směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, a zejména požadavků:**

- **čl. 6 odst. 2, pokud jde o Gibraltar,**
- **čl. 6 odst. 3 a 4, pokud jde o plány a projekty odebírání vody a územní plány,**
- **článku 11,**
- **čl. 12 odst. 1 písm. d), pokud jde o Gibraltar,**
- **čl. 12 odst. 2,**
- **čl. 12 odst. 4,**
- **čl. 13 odst. 1,**

- čl. 14 odst. 2,
- článku 15,
- článku 16,
- celé směrnice o stanovištích mimo jeho teritoriální vody,

nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z uvedené směrnice.

2) Žaloba se ve zbývajících částech zamítá.

3) Spojenému království Velké Británie a Severního Irska se ukládá náhrada nákladů řízení.

Podpisy.